

Codi: 27255

Assignatura: Règim jurídic informació

Tipus d'assignatura: Optativa (segon semestre)

Nº. De crèdits: 4,50

Professorat: Joan Martí i Arjona - M^a. Àngels Gensana i Riera.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA: Proporcionar a l'alumnat els coneixements jurídics bàsics sobre l'informació i les seves tecnologies en el context de la documentació.

TEMARI:

1. LA DOCUMENTACIÓ JURÍDICA.

- 1.1. Introducció.
- 1.2. La informàtica a l'àmbit legal.
- 1.3. Regulació bàsica sobre informació i documentació; arxius i biblioteques.
- 1.4. Redacció de documents jurídics bàsics.
- 1.5. Internet i les bases de dades jurídiques.
- 1.6. Direccions de dret a Internet.

2. LLIBERTATS INFORMATIVES: Llibertat d'expressió, llibertat d'informació i dret a la informació.

- 2.1. La informació en el context de la documentació.
- 2.2. La inserció dels drets i llibertats informatives a la Constitució Espanyola de 1978 com a drets fonamentals. Contingut substancial i instrumental: titulars; objecte; garanties i límits.
- 2.3. Els drets a Europa. Normativa europea en relació a les llibertats d'expressió i informació.
- 2.4. Criteris jurisprudencials del Tribunal Constitucional i dels Tribunals Europeus entorn aquestes llibertats.
- 2.5. La lliure circulació internacional de la informació. Concepte i límits.
- 2.6. Regulació de la llibertat d'expressió i informació a Internet.
- 2.7. Anàlisi de la primera Sentència del Tribunal Suprem dels Estats Units entorn Internet i la llibertat d'expressió i informació.
- 2.8. Procediment especial per la protecció dels drets fonamentals de la persona.

3. LES FONTS DE LA INFORMACIÓ I LA DOCUMENTACIÓ. REGULACIÓ LEGAL DE L'ACCÉS A LA DOCUMENTACIÓ.

- 3.1. Règim jurídic de les telecomunicacions.
- 3.2. La liberalització de les telecomunicacions e Internet.
- 3.3. La Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i els serveis telemàtics: definició, creació, competències i funcions.
- 3.4. Política i mesures legislatives entorn la xarxa Internet a Espanya: Llei General de Telecomunicacions: telecomunicacions per cable, per ones terrestres, per satèl·lit; la televisió digital.
- 3.5. El Dret àudio-visual de la Unió Europea.

4. LES NOVES TECNOLOGIES COM A SUPORTS TÈCNICS DE LA DOCUMENTACIÓ. BASES DE DADES. SISTEMES MULTIMÈDIA. XARXES INFORMÀTIQUES. REGULACIÓ JURÍDICA.

- 4.1. Internet. Fonts legals i jurisprudencials. Usuaris i Proveïdors.
- 4.2. Tipus de treball a internet: Treballs escrits, Treballs musicals o àudio-visuals, Imatges, Software, Bases de dades, Pàgines web.
- 4.3. Els Segments informatius a la Xarxa: Les possibilitats multimèdia; Les llistes de correu; recerca d'informació.
- 4.4. Els Segments comunicatius: Els grups de notícies; El correu electrònic.
- 4.5. La publicitat a Internet. Publicitat il·lícita: enganyosa, deslleial, subliminal i altres.

5.- TRACTAMENT DE LES DADES PERSONALS INFORMATITZADES.

- 5.1. Els drets d'imatge, honor i intimitat. El dret a la intimitat dels treballadors i les noves tecnologies.
- 5.2. La protecció de dades personals. Anàlisi de la Llei Orgànica 15/1999.
- 5.3. El dret d'accés als documents administratius i la seva protecció.
- 5.4. L'Agència de Protecció de dades.
- 5.5. Transmissió internacional de dades.
- 5.6. Tecnologia informàtica, Internet i confidencialitat de les dades personals.

6. PROPIETAT INTEL·LECTUAL I DRETS D'AUTOR ENTORN ELS CONTINGUTS DOCUMENTALS I ELS SUPORTS TÈCNICS.

- 6.1. Marc legal.
- 6.2. Drets de l'autor: drets morals i drets patrimonials.
- 6.3. Propietat intel·lectual i Internet. Especial atenció als programes d'ordinador i les bases de dades.
- 6.4. Límits legals als drets de propietat intel·lectual: drets dels usuaris.
- 6.5. Accions relacionades amb la protecció de la propietat intel·lectual.

7. PROPIETAT INDUSTRIAL DE LA DOCUMENTACIÓ.

- 7.1. Marc legal.

- 7.2. Contingut de la propietat industrial: Patents d'invenció; Models d'utilitat; disseny industrial i Signes distintius.
- 7.3. Noms de domini a Internet. Conflictes entre dominis i marques.
- 7.4.- Drets de tercers: Marques, Imatges, Gràfics, Cites, Links, etc.
- 7.5. Accions per la protecció de patents i models d'utilitat.
- 7.6. Accions per competència deslleial.

8. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I COMERÇ ELECTRÒNIC.

- 8.1. Marc legal.
- 8.2. Clàusules específiques del contracte on-line.
- 8.3. Els pagaments a la xarxa.
- 8.4. Seguretat i certificació en el comerç electrònic: Firma digital i Certificat digital.
- 8.5. Fiscalitat del contracte on-line.

9. CONTINGUTS IL·LÍCITS I NOCIUS A INTERNET.

- 9.1. Marc legal.
- 9.2. Internet i els seus continguts.
- 9.3. Delictes comesos a Internet. Preceptes aplicables del Codi Penal de 1995.
- 9.4. Responsabilitat dels proveïdors d'Internet.
- 9.5. Competència i persecució de delictes transfronterers.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA i COMPLEMENTÀRIA:

- Adame Martinez, M.A.: "Derecho en Internet", Editorial Mergablu, Sevilla, 1998.
- Agencia de protección de datos: "Tratamiento de datos personales informatizados", Madrid, 1998.
- AENOR, Asociación Española de normalización y Certificación: "Documentación. Tomo 2 – Normas fundamentales. Recopilación normas UNE".
- Alvarez-Cienfuegos Suarez, José María: "La defensa de la intimidad de los ciudadanos y la tecnología informática", Aranzadi, 1999.
- Amat Noguera, Nuria: "La documentación y sus tecnologías", Ediciones Pirámide, 1995.
- Barriuso Ruiz, C: "Interacción del derecho y la informática", Editorial Dykinson, 1996.
- Bastida, F.J y Villaverde, I: "Libertades de expresión e información y medios de comunicación", Editorial Aranzadi, 1998.
- Buergenthal, Thomas: "La protección de los derechos humanos en las Americas", Editorial Civitas, 1990.
- Bufete Cuatrecasas: "Protección y seguridad de datos", Actualidad económica, 2000.
- Carbajo Cascon, Fernando: "Conflictos entre signos distintivos y nombres de dominio en Internet", Editorial Aranzadi, 1999.
- Carrillo, Marc: "Los límites a la libertad de prensa en la constitución española de 1978", PPU, 1987.

- CITEMA (Centro de la informática, telemática y medios afines): “Implicaciones sociojurídicas de las tecnologías de la información. Los juristas ante la revolución informática”.
- Chueca Sancho, Angel G.: “Los derechos fundamentales en la Unión Europea”, Editorial Bosch, 1999.
- Consejo General del Poder Judicial. Obras colectivas siguientes:
  - . “Ambito jurídico de las tecnologías de la información “, Madrid, 1996.
  - . “El nuevo marco jurídico de las telecomunicaciones y de los servicios audiovisuales”, Madrid, 1998.
  - . “La protección del derecho a la intimidad de las personas (fichero de datos), Madrid, 1997.
  - . “Perfiles de derecho constitucional en la vida privada y familiar”, Madrid, 1996.
  - . “Medidas restrictivas de derechos fundamentales”, Madrid, 1996.
  - . “Ordenación de las telecomunicaciones”, Madrid, 1997.
  - . “El tratamiento de la Marca en el Tráfico Jurídico-Mercantil”, Madrid, 1997.
  - . “La libertad de expresión y el derecho penal”, Madrid, 1998.
- Doctrina del Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya, 1981-1996
- Escobar, Modesto: “El comercio electrónico. Perspectiva presente y futura en España”, Biblioteca Fundación Retevisión, 2000.
- Estadella Yuste, O.: “La protección de la intimidad frente a la transmisión internacional de datos personales”, Editorial Tecnos, 1995.
- Fernandez Esteban, María Luisa: “Nuevas tecnologías, Internet y Derechos Fundamentales”, Editorial Mcgrawhill, 1998.
- Freixes Sanjuán, Teresa: “Libertades informativas e integración europea”, Editorial Colex 1996.
- Font, Andrés: “Seguridad y Certificación en el Comercio Electrónico”, Biblioteca Fundación Retevisión, 2000.
- Garcia Llovet, Enrique: “El régimen Jurídico de la radiodifusión”, Editorial Marcial Pons, 1991.
- Gómez Sánchez, Yolanda: “Los derechos en Europa”, Estudios de la UNED, 1999.
- González Encinar, José Juan: “El derecho de la comunicación”, Editorial Ariel, 2000.
- Hance, O.: “Leyes y negocios en Internet”, Editorial Mcgrawhill, 1996.
- Herrán Ortiz, A.I.: “La violación de la intimidad en la protección de datos personales”, Editorial Dykinson, 1999.
- Informática y Derecho, Marco legal y deontológico de la informática. Revista iberoamericana de derecho informático, UNED, 1998.
- Llaneza González, Paloma: “Internet y comunicaciones digitales”, Editorial Bosch, 2000.
- Lliset i Borrell, Francesc: “Codi de la Legislació Administrativa de Catalunya”, 2ª Edició, Editorial Bayer Hnos, 1994.
- Lopez Pina, Antonio: “La Garantia constitucional de los derechos fundamentales. Alemania, España, Francia e Italia”, Editorial Civitas, 1991.
- Marín Peidro, Lucía: “Los contenidos ilícitos y nocivos en Internet”, Biblioteca Fundación Retevisión, 2000.
- Morón Lerma, Esther: “Internet y derecho penal: Hacking y otras conductas ilícitas en la red”, Aranzadi, 1999.
- Muñoz Arnau, Juan Andrés: “Los límites de los Derechos fundamentales en el Derecho constitucional español”, Editorial Aranzadi, 1998.

- Ribas Alejandro, J.: “Aspectos jurídicos del comercio electrónico en internet”, Editorial Aranzadi, 1999.
- Ripoll Carulla, S.: “Las libertades de información y comunicación en Europa”, Editorial Tecnos, 1995.
- Robles Morchon, Gregorio: “Los derechos fundamentales en la Comunidad Europea”, Editorial Ceura.
- Villaverde Menéndez, Ignacio: “Los derechos del público”, Editorial Tecnos, 1995.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA: Anàlisi jurídic de la informació i els seus mitjans de transmissió amb especial referència a les noves tecnologies.

PRÀCTIQUES: Redacció de documents jurídics bàsics (instàncies, recursos, habeas corpus, etc.)

SISTEMA D'AVALUACIÓ: L'avaluació es basarà amb l'examen final, tenint en consideració la realització de pràctiques i/o un treball escrit.

ALTRES QÜESTIONS: Adreces bàsiques d'interés a Internet:

1. International Association of Constitutional Law www.eur.nl/iacl/index.html. Incluye el texto de las constituciones de numerosos países.
2. The American Society of International Law www.asil.org.
3. Foreign and International Law Resources on the internet. Cornell Law library 128.253.7.18/forin3.html.
4. Tribunales internos y comunitarios www.irinfo.es/ede.
5. Derecho constitucional www.unileon.es/dep/aco/castell.htm.
6. Texto completo de la constitución española <http://alcazaba.unex.es/constitucion>.
7. Colección legislativa básica de derecho español www.geocities.com/Athens/Acropolis/6478/index.htm.
8. Ley de propiedad Intelectual <http://ccdis.ulpgc.es/ccdis/legisla/lpi>
9. Agencia Protección de Datos www.ag-protecciondatos.es/datmen.htm.
10. Servicio Eurolex (servidor de la Unión Europea).
11. Derecho comunitario y Unión Europea. [Europa eu.int](http://Europa.eu.int).
12. Legislación comunitaria www2.echo.lu/echo/databases/es/dindex_es.html.
13. “Documentate.com”, Portal de documentación en castellano.
14. Selección de recursos existentes en el campo de Biblioteconomía y Documentación www.uv.es/econweb/Documentacion/inic.html.
15. Boletín Electrónico Info-Europ, publicación del Centro de Documentación Europea de la Universidad de Valencia www.uv.es/cde/info-europa.html.
16. Medios comunicación españoles en Internet www.noticom.es/textos/enlaces.html.
17. Organización para la Cooperación y el Desarrollo (OCDE), www.oecd.org
18. UNESCO, www.unesco.org
19. Asociación de Usuarios de Internet, www.aui.es/padres/familia